

Básně o dvou řádcích

rozhovor s lektorkou semináře tvůrčího psaní Evou Sukovou

Mladá scéna jedním slovem?

Mladá...

Byla jsi tady už někdy?

Jsem tady poprvé. Jezdívám na Dětskou scénu a Jiráskův Hronov.

Jaký je tvůj vztah k amatérskému divadlu?

Amatérským divadlem se zabývám už dlouho. Aktivně jsem hrála v amatérském divadelním souboru, pak jsem vystudovala dramatickou výchovu na JAMU a dnes pracuji s amatérskými herci na ZUŠ v Rakovníku.

Na Mladé letos vedeš seminář tvůrčího psaní. Jak se psaním zabýváš ve svém civilním mimofestivalovém životě?

Nechala jsem se naverbovat rakovnickými novinami a každý týden pro ně píšu článek do rubriky „Očima blondýny“, kde popisuju všechny bizarní situace, které týden co týden prožívám. Krom toho píšu básně – tak na jeden až dva řádky – ty potom s oblibou říkám na svých písničkářských koncertech.

To už se dostáváme k tvé muzikantské dráze. Texty tvých písniček jsou ze života, často v nich zpracováváš běžné události dne. Jakou používáš techniku při psaní textů?

Asi neexistuje technika, jak napsat písňový text. Jde o nápad a potom je to podobné jako při psaní básní. Liší se to jenom tím, že je nutné myslet na stavbu písně, na refrény a opakující se prvky.

Kolik umíš zahrát akordů?

Umím jich hodně, ale většinou říkám, že umím dva až tři... Když už tvrdím, že píšu básně o dvou řádcích, tak je prima k tomu hrát písně o dvou akordech. To všechno koresponduje s mou „blondýnou“.

Umělecké jméno „blondýna“ sis vymyslela sama?

Ne, já sama jsem si vymyslela krásné umělecké přezdívky. Protože jsem Eva Suková, vytvořila jsem si třeba pseudonym Dřeva Suková – bylo to hrozně vtipné, ale vůbec nikdo si to nezapamatoval. A pak jsem na koncertě slyšela kolegy, jak stejně říkají: „A tedka bude zpívat ta blondýna.“ Řekla jsem si, že to přijmu.

Můžeš nám trochu přiblížit, co se děje na semináři tvůrčího psaní?

Zkoušíme s účastníky různé techniky psaní. Největší problém totiž spočívá v tom, aby se člověk k psaní vůbec rozhoupal a našel si čas a důvod, proč psát. To mi potvrdili i samotní účastníci – je pro ně těžké si v rámci dne vyhradit místo na psaní. A když už mají vyhrazený čas, tak je nejtěžší začít psát.

Proto jim nabízím léta ověřené techniky, které jsou dobré pro ten start. Dělalí jsme brainwriting, kdy účastníci píšou všechna slova, co je napadají, pak z toho vyberou tři, u nichž by ani nečekali, že je napadnou. A na ta slova už můžou napsat něco konkrétního. Pracovali jsme také s obrázkovými kartami ze hry Dixit, z nichž každá poskytuje spoustu zajímavých témat. Taky jsme chodili po městě, hledali zajímavá místa a zkoušeli vytvořit texty vystihující genius loci, atmosféru daného místa, tedy něco jako side-specific.

Tendují seminaristé spíš k próze, nebo k poezii?

Na začátku jedna seminaristka říkala, že například vůbec nechce psát povídky, takže jsem uchopení semináře nechala volnější. Cílem je napsat krátký text a seminaristé si sami vyberou. Postupně začínají být odvážnější a pouští se do útvarů, které většinou nepíší – postupně si tak zkouší i prózu, poezii nebo dialog.

Máš pocit, že se psaní dá opravdu vytrénovat, naučit? V čem mají semináře tvůrčího psaní smysl?

Hlavní účel takových seminářů je ukázat lidem způsob, jak se dokopat k psaní. Nezáleží na tom, jaký máš talent. Myslím si, že psát může každý. Tím, že píše a že dostává zpětnou vazbu, rozhovor pokračuje na straně 16

Zpátečníci, ZUŠ Štítného, Praha: Gerta S.

Diváci jako by byli v Pohořelicích s námi

 rozhovor se souborem

Přátelé, vím, že se známe víc než dobře, ale pokusme se, prosím, zachovat v průběhu tohoto rozhovoru důstojnost (autorka byla mnoho let členkou souboru a v podstatě je jí dodnes - pozn. redakce). Řekněte mi na férovku, kdo Vyhnání Gerty Schnirch četl? Hynku?

(Hlásí se skoro všichni kromě Hynka)

Hynek: Většinu jsem přečetl!

Mlada: (smích) Scénář, aspoň.

Hynek: Scénář jsem čet...

Můžete zkusit přiblížit, jak probíhal proces zkoušení?

Emma: Začali jsme někdy před dvěma lety od tématu, jak to tak obvykle děláme. Hodně jsme se tenkrát zabývali tím, jak nás ovlivňují média, jak ovlivňují naše vnímání různých situací ve světě, a pak jsme došli k migrační krizi, která byla a stále nějakým způsobem je aktuální. Potom jsme k tomu hledali nějakou paralelu v české nebo československé historii. Takovou paralelu, kdy došlo k přesunu masy lidí z jednoho místa na druhé, aniž by to lidi sami chtěli. A pak jsme my s Aničkou přišly s příběhem Vyhnání Gerty Schnirch, protože jsme ho četly. A říkaly jsme si, že o odsunu Němců se vlastně moc nemluví a když jo, tak jsou to často úvahy typu Němec rovná se nácek.

Je pravda, že jsme loni hráli v Postoloprtech, kde došlo po válce k největšímu odsunovému masakru v Čechách. Kasárny, ve kterých byli Němci shromážděni a v jejich blízkosti zastřeleni, zbouřali a chtějí tam snad postavit ně-

jaký developerský projekt. Není tam pamětní deska, nic, a obyvatelé o ni ani nestojí. Zbourání nařídila postoloprtská zastupitelka.

Ivana Sobková (vedoucí souboru, pozn. red.): Ano, ano, Postoloprty, vykořeněnost těch míst je strašná, je to takové město duchů...

Emma: Dlouho jsme se taky zabývali tím, jakou část Gertina příběhu zpracovat. Symbolicky jsme skončili v roce 1968, kdy ji ten nový nastupující systém už totálně zlomil, ale knížka pokračuje dál, jde až k jejímu stáří v 90. letech. Objeví se tam i Gertina vnučka, která má velký podíl na té omluvě. Nakonec jsme došli k tomu, že první část knihy je tematicky nejnosnější a pro nás i nejlépe pochopitelná, Gerta je v ní mladá...

Jak jste se rozhodli, že chcete hrát na dvě strany?

Emma: No... prvotní nápad toho prostoru vznesla Iva...

Ivana Sobková: Byla to otázka jedné zkoušky, kdy jsme potřebovali vyzkoušet, jak to bude, když budeme mít víc místa. Zkoušeli jsme na délku třídy a já seděla ze strany. Byla to scéna pochodu a někdo si sednul naproti. A nejednou vidím, jak oni jdou, a člověka, který se naproti dívá na ně a ještě se díváme na sebe a říkám si, ježiši, to je ono...

Musím říct, že jsem se na začátku dost lekla, protože na takový patos od vás nejsem zvyklá. Ale po chvíli mi přišlo, že jste se zcivilnili a do konce to fungovalo skvěle.

Apa: Myslím, že jsme to na začátku trochu přepískli, přehnaný patos je přesně to, co nechceme. Lekli jsme se prostoru, jak blízko jsou diváci a jak málo máme místa...

Hynek: Mě to bavilo, jak seděli na zemi, mně se s nima dobře hrálo. Jednou mi podali klobouk, když mi spadnul, zametal jsem jím tam, a tak...

Mlada: V Pohořelicích to bylo úplně jako kdyby tam byli s námi (scéna v průběhu odsunu „ve stodole“, pozn. red.).

Všichni: Jo, přesně! I v té tancovačce, to k nám úplně patřilo!

Tom: A při náletech jsem si říkal, proboha, ať hlavně na někoho nespádnou...

Adam: Na začátku, když jsme stavěli scénu doma u stolu, postavil jsem židli a paní pod ní měla kolena, protože to jinak nešlo.

Mlada: (smích) Byla součástí interiéru.

A jaký jste měli pocit z částečného standing ovation?

Všichni: Tyjo, to bylo super, to bylo úžasné! Hrozně příjemné překvapení!

Hynek: Já jsem si myslel, že odcházejí...

(Smích)

Všichni: Bylo to skvělé. Měli jsme hroznou radost, že to diváky zasáhlo.

-ška-

Jak to viděla Gerta S.

Objemný román Kateřiny Tučkové *Vyhnání Gerty Schnirch* o osudech jedné česko-německé ženy během několika desetiletí svými dramatickými zvraty přímo láká ke scénickému zpracování. Před časem (2014) zaujala kritiky adaptace a inscenace Mariána Amslera v brněnském HaDivadle, nicméně Ivana Sobková pro svůj soubor Zpátečníci ze ZUŠ Štítného Praha vytvořila adaptaci vlastní. Takže většina ze čtrnácti herců a hereček hraje několik rolí, v průběhu doby předválečné, válečné a poválečné, sahající tematicky až k současnosti. Svým způsobem se jedná o vypjaté politické téma, protože dlouhodobé soužití Čechů a Němců na našem území a vyrovnání se s vzájemnými křivdami vzbuzuje stále mnohé diskuse. Tučková ukazuje malé dějiny na pozadí velkých dějinných událostí, protože právě v detailech lze mnohem sugestivněji zachytit život bezejmenných hrdinů i těch, kteří se jen snažili JEN žít svůj život a doba je z různých stran převálcovala.

V tomto případě je inscenace uváděna pod názvem *Gerta S.*, a toto obecnější pojmenování jako by zevšeobecňovalo osud jednotlivce na osudy mnohých bezejmenných. Divákům se tedy nabízí subjektivní pohled na historii, tak jak se dotkla konkrétního člověka. Ukazuje tedy jen dílek historie vnímaný z pohledu člověka, který se nikoli vlastním přičiněním ocitl na straně, která je různými způsoby stále porážena. „Vyhnání“ z určitého prostoru a životního statusu pokaždé, když už to vypadá, že se situace vyvíjí příznivě. *Gerta S.* v příběhu vystupuje pasivně, protože je to její vize konkrétní historie, jednající (mnohdy nepochopitelně či neočekávaně, ať už zle či dobře) jsou ti, kdo ji obklopují. Aspekt zrození někde na hranici dvou světů, tedy v česko-německé rodině (mimocho-dem, v představení je velmi přirozeně začleněna česko-německá hantýrka), stigmatizuje Gertu po celý život. Zatímco na počátku, německý fašizující se otec si rozumí spíše se synem, a Gertu pro její spojení s českou maminkou odsunuje stranou, v dalším běhu historie jeho neblahou roli přebírají demagogové nejrůznějšího typu, vzrostlí ať už z fašistického či komunistického podhoubí.

Inskenačně zasadila režisérka tvar do prostředí mola obklopeného z obou stran diváky, a na tomto prostoru se odehrává veškeré dění. Tato omezená plocha evokuje v temporytmu představení dravý proud řeky dějin, který jedinci smýká, stahuje je do víru událostí, vyplivuje je na břeh, nechá je zraňovat se o ostré kameny, a vždy jen chvílemi v klidnějším toku je nechá na chvíli propadnout iluzi, že už plavba bude klidná. Naznačená koncepce, která se soustředí více na atmo-

sféru různých prostředí než na konkrétní osudy jednotlivců, nedovoluje (a snad ani nenárokuje) hlubší ponor do psychologie postav, a to ani u Gerty, ani u ostatních. Důraz je kladen spíše na vyjádření skupinové nálady konkrétní doby (včetně využití klišé, nejvýrazněji patrného v poválečné době budo-vatelského nadšení). Slouží ke cti herců, že tento neustále běžící proud, kde se s rychlostí střídají kostýmy a konkrétní scénické rekvizity, zvládají bez výkyvů a hluchých míst. Až jim tu rychlost proměň, bez zastavení někteří diváci vyčtli. V paměti bezpochyby utkvějí konkrétní scénické obrazy, ať už je to listování v kartotéce (v řadě za sebou stojící herci, které „vytáhne“ hledající Karel z regálu a oni odříkají text dokumentu, tanec Gerty mezi jejím milým Karlem a otcem, který nechce dovolit jejich sňatek, či setkání Gerty s příslušníkem StB, který při jejím odmítnutí spolupráce zatančí dábel'sky hroznou groteskní verzi kozáčka).

Domnívám se, že do padesátiminutového představení se podařilo vměstnat ve zkratce nejen jeden působivý lidský osud, ale zároveň ukázat na rozporuplnost historie, která si hledá směr roztodivnými cestami, na nichž člověk nikdy netuší, kam ho dovedou. Ale zároveň nabízí i mnoho podnětů k přemýšlení.

Jana Soprová

*Inspiračně mi to přišlo úplně skvělý!
Jen to téma se mi zdá ošemetný, na
to bych si dala pozor. Viděla jsem
od souboru už několik představení
a občas mi přijde, že je v nich moc
znát vliv vedoucí.*

Klára Jurečková

*Bylo to dynamické, rychle to uteklo.
Myslím, že jsem od souboru příliš
věděla, co si o tom mám myslet.*

Anička

*Uměli udržet moji pozornost a moji
energii.*

Wi

*Uvědomil jsem si, že tahle dvouaré-
na je vlastně Brechtovská záležitost.
Je potřeba si s tím zahrávat opatrně
a případně mnohem více komuniko-
vat s diváky.*

Tomáš Žižka

Příliš velké šaty Gerty S.

Problematika tzv. „odsunu“ Němců po druhé světové válce představuje bohužel stále ještě tristně nevyřešenou kapitolu českého národu, který si vždy tak rád zakládal na své holubičí a mučednické povaze. I proto se u nás fakt, že se za slovem odsun skrývá také vládou podporovaná genocida německého obyvatelstva v deseti tisícových rozměrech, nikdy příliš nezdůrazňoval. A netýká se to jen 40. a posléze 50. let, ale i situace dnešní: jakoukoliv veřejnou snahu o revitalizaci tématu provází minimálně politický skandál a pohoršení široké veřejnosti. Takoví jsme my, slušní Češi, věčné oběti dějin. Ale to já jen tak na okraj: chci tím jednoduše říct, že na rozdíl například od Holokaustu považují tento historický námět za rozhodně hodný zpracování, a že oceňuji dramaturgický zámer pražského souboru Zpátečníci, který se tématice rozhodl věnovat ve své adaptaci románu Kateřiny Tučkové Vyhnání Gerty Schnirch.

Na druhou stranu jsem byl z formy této cenné výpovědi trochu rozpačitý. Už samotný scénář inscenace je nesmírně ambiciózní v tom, že se snaží zachovat jak osobní rozměr hlavní hrdinky, tak i důraz na veškerý obecně historický kontext. Nakonec se mi ale zdálo, že individuální rozměr jednoho konkrétního osudu byl historickým kontextem až příliš zastíněn: dozvěděl jsem se mnoho o osudu Gertrudy Schnirch, ale velmi málo o její osobnosti, takže pro mě toto jméno zůstalo spíše jen statistickým příkladem, než že by dostalo vyloženě konkrétní osobní rozměr, natožpak rozměr hrdinky jednoho příběhu.

Podobně ambiciózní je i celá scénická forma a jednotlivé její scény, především pak kombinování různě laděných a různě stylizovaných úseků: střídají se části psychologicko-realistické (například hned úvodní večeře u stolu), části hrubozrně stylizované, až kabaretní (budovatelská píseň a jiné), pak zas naopak velmi jemně a poeticky stylizované (například tanec Gertrudy s Karlem v úvodu), a zároveň veškeré pasáže, ve kterých vystupují obecně nekonkrétní typy (nižší komunističtí úředníci, estebácký vyšetřovatel, čeští revoluční vrahouni a mnoho podobných). Ve skutečnosti však často dochází i k zcela smysluplnému mísení těchto principů uvnitř jednotlivých scén. Především všechny postavy, které by měly být charakterové a nikoliv typové, často k typovosti nebo minimálně k povrchnosti často sklouzávají. Což je ostatně nevyhnutelné, protože na rozehrání jakékoliv jejich individuality v rámci hodinu trvající historické fresky není absolutně žádný prostor. Částečně to platí i pro hlavní hrdinku, která má sice prostoru víc, ale ani přesto nakonec není o moc plastičtější než její

nevlastní otec z úvodu.

I tak jde nicméně o velmi působivý a scénicky propracovaný tvar. A například závěrečná výzva herců na mě v k vlastního překvapení velmi zapůsobila: ač velmi skeptický k jakémukoliv moralizování v divadle, bezprostřednost této zprávy jsem přijal bez výhrad. Pouze si myslím, že jak formální, tak i dramaturgické ambice této inscenace jsou výrazně větší, než co dokáže jedna inscenace pojmout; což je na výsledku bohužel znát a diváckému zážitku to ubírá více, než kolik by mu ubralo celkové zúžení námětu a skromnější forma.

Lukáš Černý

Vytrženo z diskuse

Oslovila mě jak myšlenka, tak zpracování, přirozené herecké výkony. Herci se šli z postavami, smekám klobouk, nastartoval debatu jeden z diváků. Byla jsem do děje ponořená od začátku do konce, dokonce jsem i plakala, chvíli inscenaci jedna z diváček. Některým vadily příliš rychlé střihy, které nedávaly prostor

vstřebat, co se dělo. Kvůli škrtům, které rozhodně byly potřeba, se do scén řezalo až moc a chvílemi se mi z inscenace stával jen rychlý sled obrázků, neměl jsem prostor, kde by se dalo zpomalit a víc si užít postavy a herectví, popisoval jeden z diváků. Inscenaci by podle něj prospělo, kdyby se uobor nesnažil odvyprávět celý příběh, ale vybral si třeba jeho část. Další diskutérce přišlo představení trochu zdlouhavé a cítila z něj výrazný apel, kde je správná strana a jak se na věc má dívat. Podle Jany Soprové je to příběh velkých dějin vnímaný ze zcela subjektivního hlediska Gerty. Nepřišlo mi, že mi někdo diktuje, jak se na věc dívat, řekl lektorka. Dramatizace podle ní byla srozumitelná, dějinné předěly byly jasné. Jiřina Lhotská s představením šla od začátku do konce. Podle Petra Váši zvolená technika zákonitě způsobuje odstup od postav. Hlavním hrdinou ro něj není Gerta, ale mašinerie dějin. Ani Janu Holecovi inscenace nepřišla plakátová nebo jednostranná. Šlo podle něj spíš o epické vyprávění, než že by inscenace vycházela z dramatických situací. Měl jsem občas problém postavám rozumět, dodal lektor. Byla to spíš zpráva o Gertě S, než že by se příběh teď a tady přede diváky odehrával. Gerta vlastně příběhem proplula a věci se děly kolem ní.

zapsal -das-

My...! ZUŠ Rožnov pod Radhoštěm: Mám tě ráda

Lidé si věnují málo času

 rozhovor se souborem
Jak jste došli k tomuto tvaru?

Anet: Začalo to tak, že jsme si řekli témata, kterým bychom se chtěli věnovat a která by se měla probrat ve společnosti.

Jakub: Problémy, které jsme pojmenovali, jsme nejdříve rozehrávali pomocí improvizací a poté jsme ty jednotlivé dílčí části začali skládat do většího celku. Následovala ještě fáze úprav a ladění.

Takže jednotlivé situace vznikaly tak, že jste si řekli jeden problém, pak na něj volně improvizovali, a pak druhý a tak dále?

Soubor: Přibližně ano.

Je text a pohyb na jevišti pevně daný a zakotvený v nějakém scénáři?

Míša: Například ta poslední velká hádka, to je pokaždé jedna velká improvizace, ale jinak jsou i některé pevné repliky.

Anet: Já třeba improvizuji úplně všechno, co říkám.

Jakub: Všechny vstupy matky jsou naprosto improvizované, ostatní mají nějakou kostru, podle které se řídíme, ale většinou to popřehazujeme a dodáváme repliky.

Je nějaký důvod, proč jste zvolili právě tento postup?

Nela: Mně přijde tento princip přirozenější, protože když se dá pevný scénář, tak je to takové svázané, ale improvizace nám dává možnost si během představení říct: „Tahle věta by se tam možná hodila víc.“ Ale dává to pořád stejný smysl. Jde tedy hlavně o tu přirozenost.

V jakém prostoru běžně hrajete?

Mája: Zkoušíme v dramaťáku u nás v ZUŠce. Inscenaci jsme hráli třikrát. Poprvé mimo ZUŠku, ale potom už tam. Je tam

dost málo prostoru.

Jakub: Tady je to tak dvakrát větší a hlubší.

Lucie Maléřová (vedoucí souboru): V tomto prostoru jsme bohužel nestihli moc vyzkoušet světla, takže, to, že herci byli občas ve tmě, nebyl záměr. (smích)

Jak tedy vnímáte nejdůležitější témata vaší inscenace? Je jedno z nich závislost na počítačových hrách?

Jakub: Problém computeringu určitě ve společnosti je, ale není to hlavní téma, o kterém bychom chtěli hrát. Použili jsme je jen jako jeden z prostředků. Jako hlavní téma vnímám nedostatek času, který si lidé vzájemně věnují. Počítače mohou být jednou z příčin.

Majda: Ano, hodně lidí spěchá, nemají čas, vše je zrychlené.

Anet: Nestíhá se ani komunikace mezi lidmi.

A nejste vy sami pokrytečtí a nehrajete třeba také nějaké počítačové hry?

Soubor: Jednou za čas.

Jakub: Poslední dobou zřídka, nemám na to čas. I kvůli divadlu.

Nela: Já osobně jsem nikdy počítačové hry nehrála a ani to nemám zapotřebí.

Jaké je teda východisko z toho problému „nemáme čas“?

Míša: Myslím, že je důležité, aby si především rodina na sebe udělala čas a společně si sedla třeba na hodinku denně. Ale i mezi kamarády je to důležité. Potkávají se už jenom přes Facebook, přes hry, ale ven už nechodí. Dovoluju si tvrdit, že by to pro ně lepší.

Máte radu, jak by měli mladí lidé lépe komunikovat s rodiči?

Anet: Mně se osvědčilo, že nutím rodinu hrát karetní nebo stolní hry. Při tom si povídáme. Problém totiž je, že je každý jinde: táta u televize, mamka pořád musí něco uklízet, ségry jsou na počítači nebo na mobilu, takže nás ty karty dají dohromady, protože je chce hrát víceméně každý.

Nela: Ne všichni ale rádi hrají stolní hry. Můj táta je třeba vůbec nemá rád. Stačilo by, kdyby si všichni společně sedli k večeři. U nás doma to tak probíhá. Zjistila jsem, že když se to děje pravidelně, přijde jim po nějaké době to ticho trapné a začneme se bavit třeba i o něčem jiném, než o známkách ve škole.

Jakub: V představení už určitá rada je, ale je určitě dobré, když to vidí i rodiče, protože i ti se můžou zamyslet, jestli náhodou nedělají něco špatně.

Kdo je tedy cílová skupina?

Všichni: Všichni!

I babičky a dědečkové?

Všichni: Ano, ale hlavně ať babičky nekupují dorty z Lidlu!

-vit-

Zhmotněné světy vnitřních běsů

Inscenace *Mám tě ráda* je výjimečným úkazem v rámci do-
savadního programu Mladé scény. Jde o divadlo, které je ve
svém obsahu i ve své formě odzbrojujícím způsobem upřímné
a bezprostřední. Zároveň ale, a to je to překvapivé, nejde
o inscenované herecké výpovědi, nýbrž se tu do určité míry
stále pracuje s fikčním časoprostorem. Inscenace komuni-
kuje divadelně, a přece bezprostředně: a v tomto zdánlivém
paradoxu je její síla.

Dalo by jistě mluvit o tom, jaké všechny nedostatky dělí
inscenaci *Mám tě ráda* od vyčištěného, natožpak dokonalého
jevištního díla, či kolik scén více či méně postrádá dramatič-
nost situace. Zároveň je tu však, kromě samotné autorské
výpovědi a bezprostředního herectví, i mnoho scén, které je
možné pro jejich divadelní kvality a originalitu vyzdvihnout.
Mám tě ráda na mysli především veškeré scény, které se odehrá-
vají mimo reálnou sféru.

Chvílemi se tu pak setkáváme i s vyloženě jedinečným způso-
bem divadelní komunikace: ne takové, která modeluje reálný
svět, ale které naopak konkretizuje a zhmotňuje všechno to
zoufale nenahmatatelné, co nás obklopuje a ovlivňuje. Krás-
ně to ilustrují kopačky, které přítelkyně dává hlavnímu prota-
gonistovi - z toho, co je v běžném životě abstraktní pojem, se
ve světě inscenace stává konkrétní hmotný předmět.

Největší sílu má tento princip ve scéně vnitřních běsů, které
zobrazují vnitřní svět hlavní postavy. Právě zde je divák
naprosto konsternován onou divadelní drzostí, se kterou do
klasického obrazu našeptávajících vnitřních hlasů zničehonic
přilétne marmeláda, která se hádá s toastem. Co to proboha
je, říká si divák, neboť scénu divadelně vzato vůbec nepozná-
vá: je mimo jakékoliv smysluplné známé výrazivo. Ale zároveň
ji, alespoň v mém případě to tak bylo, poznává s až děsivou
důvěrností. Ano, přesně takto to může v hlavě fungovat. A
závidím těm, kdo neví, o čem mluvím.

V mé zkušenosti to každopádně bylo poprvé, co někdo tak
trefně zhmotnil vnitřek mého mozku. Což jsem nepřijal jen s
nějakým pousmáním. Naopak jsem z této scény, ale i z celé
inscenace, měl mimořádně hluboký a v dobrém slova smyslu
otřesný zážitek: otřásl to se mnou tak, jak chci, aby mnou
divadlo otřásl. A myslím, že se tím mimo jiné ukazuje, že
čím více je divadlo ve své výpovědi osobní, tím více může být
zároveň i obecně platné. A já za tento „zhmotněný zážitek“
souboru upřímně děkuji.

Lukáš Černý

Vytrženo z diskuse

Byl jsem z představení zma-
tený, nevím, o čem to celé
bylo, byla tam spousta témat
a pořád se nabalovala další
- vyrovnání s homosexuali-
tou, šikana online a tak dál
postěžoval si první z debaté-
rů. Problémem byly vypjaté
scény, hádky, publikum na
ně reagovalo smíchem, myslím,
že byly špatně vystavěné.
Možná by stálo za to nad nimi
ještě popřemýšlet, dodal
další. Na přehlídkách se vždycky
objeví nějaké „haluzní“
představení, ale toto bylo tro-
chu jiné: byly v něm momen-
ty, které byly strašně silné,
vypovídaly o ryzí autorskosti
představení, popisoval svůj
divácký zážitek další z disku-
térů. Zajímavý základ byl podle
něj bohužel zakrytý balastem
jakéhosi nedodělaní. První
minuty hry mi řekly, že půjde
o vážné téma, ale pak mi to
nabouraly prvoplánově vtipné
scény typu skákající marmeláda,
stěžoval si další debatér.
Chci pochválit docela dost
reálné situace, mám kamará-
dy, u kterých to v rodině
opravdu takhle vypadá,
podotkl další. Přesné byla
podle něj třeba situace,
když matka nutila hlavnímu
hrdinovi toast s marmeládou
a chtěla, aby uklidil. Soubor
si nastavil laťku hrozně
vysoko - šlo o autorské
divadlo, složité téma a
alternativní scénování,
řekl další diskutující. Tato
ambice, že tam soubor
bojuje, i když to někdy
nevyjde, mu byla sympatická.
Další diskutující nluvil o
chybách v inscenačních
prostředcích: podle něj
kulhalo herectví, práce
s hlasem, práce s energií,
chyběla větší herecká
odvaha, vypadalo to, jako
by si soubor hrál v malém
pokojíčku pro sebe. Podle
Petra Váši záleží na tom,
jaká kritéria použijeme.
Kdybychom se na inscenaci
dívali z pohledu profesio-
nálního divadla, bylo v ní
nešikovné v podstatě
všechno. Soubor ale má
odzbrojující přístup,
specifickou kvalitu. Ne-
viděl jsem tam žádnou
faleš, exhibicionismus,
ale poctivou snahu vyjádřit,
co herce v životě trápí,
dodal Váša. Pro Jana
Holece nebyl konec jedno-
značným happyendem,
postavy stály odvrácené
a zůstávají samy, ale je
v něm naděje. Ústředním
tématem mu přišel být
člověk, který ztrácí
životní jistoty, volá o
pomoc a to volání se jen
odráží k němu zpátky a
nic nepřichází. Podle
Jiřiny Lhotské byla
představení řada témat
a v 20 minutách se
nedala všechna naplnit.
Sympatické bylo, že
představení nebyl
žádný kalkul a že
odpozorování komu-
nikace dětí a dospě-
lých bylo zajímavé a
přesné, až o lektorku
děsilo. Jana Soprová
dodala, že na festivalu
vždycky hledá autorské
projekty, které by
informovaly o tom, jak
mladá generace vnímá
svět, a je ráda, že se
tady tohle představení
objevilo.

zapsal -das-

Pohled do duše jednoho pubertáka

Autorské představení, které nabízí nejen konfrontaci mezi rodiči a dětmi, ale i mezi vrstevníky, je přesně to, co by se mělo na přehlídce jako je Mladá scéna, objevovat. Každý rok se objeví aspoň jedno. Letos štafetu převzal titul Mám tě ráda souboru MY...! ZUŠ z Rožnova pod Radhoštěm. Má v sobě zároveň lákavou bezprostřednost a až naivní dojemnost, na straně druhé začátečnickou neumělost a mnohá klišé.

Když přijdeme do sálu, už před námi sedí, mladý dlouhovlasý kluk, autisticky zahleděný do dále (ale jak zjistíme posléze, do obrazovky svého počítače). Celý příběh, či teenagerskou dojmovou epizodu ze života, pak vnímáme jeho očima. Hlavní hrdina je typický puberták, který se momentálně necítí dobře ve své kůži a je zcela nekomunikativní. I když touží po porozumění, všichni kolem lezou na nervy, a má – možná oprávněně – pocit outsidera. Problémy sestry, která je mu nejbližší, sice vyslechne, ale nijak ji nedokáže podpořit, snaha matky přiblížit se mu skrze komunikaci o běžných denních věcech a jídle je mu spíše protivná a obtížná. Navíc má pocit, že i spolužáci ho vnímají jen jako vhodného či nevhodného partnera pro hraní počítačových her. Proto se raději uchyluje do alternativních světů, ať už her, příběhů o superhrdinech, či do snů, které mohou být buď noční můrou nebo surreálními vizemi plnými absurdních obrazů a rekvizit, slévajícími se v jeden zvláštní zmatený sen (viz tanec představ, kde ožívá docházející marmeláda a připálený toast, ale i děsivé do tmy blikající oči příšer). Ve svých snech se navíc může stávat i hrdinou (viz souboj, z něhož náš hrdina vychází vítězně). Právě tyto alternativní světy mu přináší to, co v reálném životě postrádá – vzrušení, akci, silné city. Ty jsou v obyčejném životě nahrazovány trapností (vtipná scéna neporozumění, kdy mu dívka přinese KOPAČKY), bezmocností ve snaze navázat kontakt a nudou. Paralelně – jakkoli je příběh sledován z jeho pohledu – můžeme mezi řádky číst to, že i matka a sestra mají své problémy a rovněž touží po porozumění, ale že se všichni vzájemně míjejí. Ujistění „mám tě ráda“ nestačí, znamená spíše jakési alibi, vyprázdněnou frázi. Závěr je (prý na rozdíl od původní verze) lehce optimistický. V konfliktní situaci na konci, kdy dcera matce vyčte nezáměr, si to matka uvědomí a požádá v práci o dovolenou, aby se mohla svým dětem aspoň chvíli věnovat... což samozřejmě nemusí dopadnout, ale jakousi nadějí pro budoucnost to dává.

Tento sympatický koncept je však do značné míry rozostřo-

ván scénickým provedením, podobném jakési formě sousedskému divadlu, kde protagonisté často neví, co s rukama, jak se pohybovat po scéně. Je u nich patrná začátečnická přibližnost a rozpačitost herectví. Podobně jako hlavní hrdina David tedy soubor stojí na počátku cesty, ohmatávající si terén a postupně zjišťující, co se po nich vlastně v životě (i v divadle) žádá a zda jsou schopni tomu dostat.

Jana Soprová

au dlouhý hůúú
stísněnost studivná
řemeslná nezvládnutost
opravdovost counter-strike
cosetostalo problém
zmatený

Ze začátku jsem nevěděla, o čem to bude - jestli o počítačových hrách nebo o čem? Pak jsem pochopila, že to má být o rodině a o tom, jak internet ovlivňuje vztahy. Zajímavý.

Jana

Nechápala jsem, proč se lidi ke konci smějí. Mně to přišlo až depresivní, že se bortí celý rodinný život. Máma na děti kašle, ta holka jí chce něco říct, kluk je úplně psychicky mimo. Přišlo mi až trapný, jak se ti lidi smějí.

Kristýna (Mrož v krabici)

Myslím si, že divák nemá žádnou zodpovědnost za to, co cítí ohledně představení. Některé věci možná vyznívaly vtipně proto, že to možná nebylo úplně režijně-dramaturgicky zvládnuté. Jako divákovi mi to přišlo vtipné od začátku do konce, ale to neznamena, že bych měl cokoli proti souboru.

Martin

DS Karla Sušenky, ZUŠ Kralupy nad Vltavou: Had a sekera

Chtěli jsme hrát něco opravdového

Jak jste dospěli k námětu revolučního Baskicka?

Marta: Lákalo nás opravdové drama, chtěli jsme zkusit něco vážnějšího, protože doted jsme hráli samé pohádky a komedie. Pan učitel nám napsal tuhle hru a jako námět vybral teroristickou skupinu ETA.

Jan Bouchner: Chtěli jsme hrát bez archetypů, stylizace, hrát něco, co bude opravdové. Působí na mě radikalizace společnosti, cítím čím dál víc nenávisti. Děsí mě strach z cizího, strach z jiného, ptaní se „kdo si začal,“ a kdo komu

má právo to oplácet. A proto jsem napsal hru o tom, kam může vést manipulace, do jak nebezpečných vod. Zpracovat téma ze současnosti mi přišlo téměř laciné, budoucnost by zase nebyla dostatečně opravdová, a tak jsem se nakonec dopátral až do Baskicka. Evropský terorismus je v podstatě mnohem starší a možná větší než ten, před kterým v současnosti varují média.

Co znamená had a sekera?

Jan Bouchner: To je znak skupiny ETA. Jejich mottem je: „Držte se obou.“ Myslí tím hada a sekuru, tedy cestu síly a cestu lsti.

Je hra napsána podle skutečné události?

Kryštof: Není to podle skutečné události, ale je to založeno na skutečné atmosféře, která v té době panovala, na atmosféře baskického terorismu, strachu.

Marie: Zároveň jsme pracovali i se skutečnými postavami, jako byl například Carrero Blanco, nebo skutečnými reáliemi jako Santa d'Aro. Náš příběh se nestal, ale teoreticky se mohl stát.

Co pro vás znamená téma terorismu?

Tereza: Fascinuje mě ten fanatismus. Moje postava je zaslepená tím, že jsou všichni ostatní proti ní, má to komplikované v rodině. A takhle se chce pomstít.

Postavy, které hrajete, jsou podobně staré jako vy. Byli byste pro nějakou myšlenku, ideu schopni udělat podobně radikální čin?

Soubor: Jako někoho zastřelit? (smích)

Tereza: Myslím si hlavně, že každá z postav má absolutně jinou motivaci, než máme my v našich reálných životech. Asi bychom museli mít hodně závažný důvod.

Proč jste jako hlavní scénický prostředek vybrali dřevěné bedýnky?

Kryštof: Tyhle bedýnky se vyskytují ve všech našich hrách. Máme je k dispozici a za tu spoustu let už s nimi snad umíme. Jan Bouchner: Scéna měla být minimalistická, řešili jsme možnost hrát bez ničeho pouze na zemi, ve většině divadel tomu ale prostor nenahrává. Obvykle hrajeme v prostorech bez elevace.

A ještě na závěr: Kdo je Karel Sušenka (DS Karla Sušenky, pozn. aut.)?

Marie: Je to náš velký vzor a v podstatě kolega Jára Cimrmana, akorát krásnější. (smích)

-jita-

Kořeny terorismu sahají do různých stran

Had a Sekyra, inscenace autora a režiséra Jana Bouchnera, kterou přivezl DS Karla Sušenky ze ZUŠ Kralupy nad Vltavou, názvem připomíná heslo teroristické – či osvobozené baskické organizace ETA (1959-2018). Význam názvu se nám objasní nahlédnutím do wikipedie. Motto této organizace je „Bietan jarrai“, což znamená „Držet se obou“. To odkazuje na dva motivy v symbolu ETA - had (symbol tajnosti a vychytralosti), který se ovíjí kolem sekry (symbol síly).

Samotný název je ovšem jen jakási ozdoba, či usazení motivu terorismu a jeho zkoumání, do konkrétní země a konkrétních okolností a vytváří jasnější kontury příběhu (v samotné inscenaci bez znalosti textu však zůstávají dosti zastřené).

Hned na počátku se tedy ocitáme u soudu, kde vypovídá několik mladých lidí. Ve střizích mezi jednotlivými výslechy se pak v centru scény odehrává retrospektivní příběh jednoho zpackaného únosu a zbytečné smrti. Postupně se tedy dozvídáme, že otec hlavní hrdinky Naii, člen ETA, má na svědomí několik teroristických činů, za které je zavřený ve vězení. Naia se rozhodne zorganizovat únos dcery poslance, a výměnou za ni požadovat osvobození otce z vězení. Postupně na sebe naváže několik dalších mladých lidí, jejichž pohnutky, proč se akce účastní jsou rozmanité, většinou dosti naivní - osobní (Mikelova láska k Naie), ovlivněné propagandou (Cristalina naivní horlivost) nebo historií baskického odboje (Hilargi). Místo jedné oběti ale z nepochopitelných důvodů unesou hned tři dívky, vězni je ve sklepě kdesi na chatě, a v podstatě si s nimi nevědí moc rady. Největší zmatek mezi nimi nastane, když Naia zjistí, že ji jedna z dívek patrně poznala. Celý únos (stejně jako historie ETA) vlastně dopadne fiaskem. Omylem je zastřelena jedna z únoskyň svou kolegyní, a na konci bere vinu za celou událost na sebe otec Naii. Patrně proto, že se cítí vinný za celou akci, zorganizovanou jeho dcerou.

Ve scénické verzi se však příběh nepodařilo divákům příliš sugestivně zprostředkovat, a mnohdy vyvolalo v jejich hlavách spíše zmatek. To má na vině nedotažená práce s prostorem (nebylo zcela zřetelné, že židle vystřčené do popředí v levém rohu jeviště jsou svědecké lavice u soudu), přílišný důraz na hudební podkres (působivé baskické písně sice samy o sobě jsou atmosférotvorné, ale zde jejich množství a hlasitost jdou mnohdy na úkor děje). S tím souvisely i přibližné herecké výkony (na diskusi byla

několikrát pojmenována „vypuštěnost“ herců v určitých situacích i lineární vyprávěcí modus bez výrazněji zdůrazněných dramatických bodů příběhu).

Tento jistě zajímavý pokus pojednávající o výrazném, stále eskalujícím fenoménu poslední doby, tedy zůstal na půl cesty k divákům. Bezpochyby je ale dobré, že se přehlídky zúčastnil, přinejmenším proto, že inspiroval velmi zajímavou diskusi.

Jana Soprová

STŘEDOSKOLSKÝ IMPROSLÉT
 Malá scéna Ústí nad Orlicí 23.–25. 11. 2018

studentů 600 Kč / dospělí 900 Kč / seminář se zahraničním lektorem 1 200 Kč

Improvizací dílny pro středoškoláky i vysokoškoláky, jednotlivce i skupiny, vedoucí týmů, trenéry, improvizátory, divadelníky... pro nadšence do improvizace jakéhokoli věku (seminář 45+)

Chcete, aby vaši improvizátoři zažili něco nového? Aby se inspirovali pro divadlo? Jste celý tým? Zapište nám lektora i seminář exkluzivně pro vás!

Pořádají: NIPOS-ARTAMA a Přesah, z.s.
 Kontakt: Lenka Hutáková, hutakova@nipos-mk.cz, 773 184 172
 FB: Jasanka Kajmanová, FB: Středoškolská improlga

Proč had a proč sekýra?

Příspěvek divadelního souboru z Kralup nad Vltavou je další inscenací na Mladé scéně, která nějakým způsobem pracuje s historickou tematikou. Tentokrát jde však o příběh fiktivní, který se pouze opírá o některé historické reálie baskického separačního hnutí a který je zasazen do jeho kontextu. Otázka tedy nutně vyvstává, jak smysl tu vůbec historické téma má a jakou roli má naopak konkrétní příběh skupiny mladých lidí, kteří se, slepě ovlivněni nacionálním fanatismem, rozhodli pro násilné politické gesto.

Je jejich příběh pouhou náplní historického náhledu do problematiky Baskicka? Nebo je naopak baskická tematika pouhým pozadím pro příběh o tom, "jaký vliv může mít vyhrcovaná doba plná teroru a propagandy na mysl dospívajícího člověka," jak se ptá anotace? Hádám, že cílem měla být kombinace obojího, možná s větším důrazem na osobní příběh hrdinů.

Ale buď jak buď; nic z toho se nestalo. Může za to především naprosto nezvládnutá, či spíše úplně chybějící režie. Inscenace je totiž jednak nevypracovaná, co se týče veškeré mizanscény, zároveň ale nemá ani žádný jiný nosný nápad, ať už dílčí nebo celkový. Jediné výrazné inscenační principy, které tu můžeme objevit, jsou filmový střih a vnitřní monology postav na forbíně. Právě tyto prvky však spíše jen umrtvují jakýkoliv potenciál, který by mohlo mít psychologicko-realistické herectví souboru.

Rozumím tomu, že si chtěl soubor zkusit náročné psychologické drama. K jeho úspěšnému nastudování by však bylo potřeba lepšího textu i lepšího režiséra (zatímco v případě autorského divadla by tyto nároky mohly být menší, respektive mnohem snáze by se přizpůsobily možnostem souboru).

Historická tematika, kterou si soubor vybral, pak tento náročný úkol ještě ztížila: jde o problém natolik komplexní, a tak hluboce zakořeněný v historii jednoho národa a jednoho státu, že chtít ho pochopit nebo alespoň tušit na základě několika frází a žádných informací je pro nás diváky opravdu nemožné. I kvůli této vzdálenosti tématu, k jehož přiblížení text nijak výrazně nepřispívá, nám pak zůstává cizí i celá inscenace.

Lukáš Černý

nečekané
nezávislost
požérství
krásný písničky
Španělsko
tykráso
pomalost
FAKTNE
málo energie
rána
pěkný
achtrajchraj
eěěěěěěěěěěě
auto

*Bylo to úplně bez energie.
Divačka, co nechce být jmenována*

*U Gertrudy bylo řečeno, že se diváci
nestačí nadechnout. Tady bylo
opravdu hodně času se nadech-
nout.
Divačka, co to musela rozdýchat*

*Tohle je parodie na psychologické
herectví. Nevěděla jsem, jestli se
můžu smát, nebo jestli to myslí
vážně
Ždímalíková*

*Nejsem si vůbec jistá, co jsem
viděla.
Hanka S.*

*Nelíbilo se mi neustále rozsvěcování
a zhasínání, které tomu ubíralo na
tempu. Pro mě to celý bylo spíše pa-
tetický, než informačně hodnotný.
Malá*

*Pozor na aktivistický postoj.
Tomáš Žižka*

Hra na čekanou

 seminář interpretace textu / lektorka Jana Machalíková

Jana Machalíková je dlouholetou lektorkou různých divadelních seminářů. Nejvyhlášenější jsou pravděpodobně její semináře improvizace, neméně známé jsou však také semináře recitace, divadla poezie, klaunství, herectví či (tenkrát) interpretace. Jana je omamná hlavně svou obrovskou energií, schopností vše přijmout a taky dostat všechny do hry. „Červenou“ nitkou, však není jen toto. Z několika Janiných seminářů jsem vypožadoval ještě jeden propojující prvek: tzv. **Hru na čekanou** (teoretické pojmenování provedla redak-

ce, pozn. red.). Machalíková totiž často potřebuje jednoho jediného dobrovolníka, ale toho ne a ne najít. Vytvořila tedy Hru na čekanou. Jednoduše si stoupne doprostřed kruhu mezi seminaristy a čeká tak dlouho, dokud se někdo z nich nezvedne. To bývá někdy i několik minut, Jana si zarytě prohlíží obličej všech přítomných, zatímco ti se snaží očnímu kontaktu vyhnout za každou cenu. Rozprostře se ticho, tak hluboké jako oči a inscenace Ireny Konývkové. Dokonce ani velmi živý soubor Pavla Skály by se teď neodvážil pípnout. Po několika hodinových minutách se většinou někdo zvedne, protože neunesse tento psychický nátlak. Ne však na dnešním semináři! Jana po několika minutách přistupuje k několika ověřeným pedagogickým metodám, které vyčetla z knížky „Respektovat a být respektován“. Dovolil jsem si její metody zaznamenat pro budoucí generace:

TREST: *Když nepůjdete, nedám vám pauzu.*

ODMĚNA: *Když půjdete, dám vám delší pauzu.*

DÁVÁNÍ ZA VZOR: *Skupina, co jsem měla minule, byla mnohem šikovnější.*

DOMLUVA/KOMPROMIS: *Když někdo půjde, půjdu taky.*

CITOVÉ VYDÍRÁNÍ: *Jak mi asi může být, když nikdo nejde.*

PSYCHICKÝ NÁTLAK: *Tak kdo půjde? Ty? Nebo ty?*

Tyto metody vyzkoušela přibližně ve třiceti vteřinách. Nakonec však (na radu člena redakce) objevuje Jana metodu „Vesmír“:

VESMÍR: *Na koho ukáže tato roztočená flaška, ten půjde.*

Tato metoda má neobyčejně dobré výsledky a všichni se všeobecně shodují, že je výběr spravedlivý. Čeho se ale seminaristé tak zarytě bojí? Není to Janina osobnost, nýbrž jejich vlastní komfortní zóna, kterou vám lektorka ráda a s klidem zcela zborťí.

-vit-

Jako rosol

 seminář ohybový / lektorka Veronika Vaculíková

Hodina a půl strávená na dopoledním pohybovém semináři Veroniky Vaculíkové byla nesmírně osvěžující. Po jejím absolvování jsem se cítila jaksi blaženě vyčerpaná, zahřátá a zkoncentrovaná. Seminář začal v trochu hypnotickém oparu, Veronika do pozvolného scházení seminaristů pustila hudbu z Kubrickova filmu *Spalující touha*, která podkresluje scénu, při níž se v obrovském domě za městem schází členové sekty a v kápích a maskách započínají své sexuální orgie. Taneční sál ZUŠky na kopci se minutu po minutě prosvětoval,

jak ubývalo mraků, a den se pomalu zahříval (ačkoliv se po poledni zase dost zamračil a ochladil, ale ráno se mi zdálo krásné). Za funění seminaristy Michala „já jsem dědek“ jsme se pozvolna protahovali a potom se pohybovali po prostoru jako rosol, vlas ve větru nebo taky repelent. Nejlíp mi šel samozřejmě rosol. Díky Veronice se můj hřbet skloněný věčně nad počítačem ve věži (novodobá pohádková symbolika, počítač značí práci a utrpení) celý protáhl, zakřupal a zapraskal samou radostí.

Veronika: Můj cíl je vlastně každý rok podobný. Chci, aby si všichni uvědomili svoje tělo a uvědomili si taky ostatní „spoluhráče“, aby se naučili víc vnímat prostor.

Běžná poloha Veroniky, když něco vysvětluje.

Veronika nás nutí plazit se po zemi a přísně dohlíží, zda někdo nepodvádí. Trochu podvádím já (pruhovaný objekt v levém dolním rohu).

Seminaristi v akci. Vpravo vzadu já jako rosol.

Záviděla jsem seminaristům, kteří mohli ještě zůstat a příjemně se protahovat a objevovat svoje možnosti. Já už bohužel musela běžet...

-ška-

NAHLÍŽENÍ 2018

29. celostátní dílna středoškolské dramatiky a mladého divadla
18.–21. října 2018, Kulturní dům Bechyně

Za finančního příspěvku Ministerstva kultury pořádají: NIPOS-AR-TAMA, Sdružení pro tvořivou dramaturgii, Kulturní středisko města Bechyně a Tatramani, z. s.

Nahlížení je určeno mladým souborům (středoškolským, učňovským či vysokoškolským skupinám, souborům ZUŠ, DDM, SVČ, divadelním studiím apod.), které mají chuť prezentovat svou divadelní práci, zároveň nahlížet do práce dalších souborů, povídat si o tvorbě inscenací, navzájem se inspirovat. Akce je vhodná jak pro zkušenější soubory, tak i pro ty, které zatím nemají zkušenost z jiných divadelních dílen či přehlídek.

Dílna může být zajímavá pro soubory, které při práci na inscenaci hledají nové cesty a možná jsou právě uprostřed jedné z nich. Nečekávají návod, jak dojít k cíli, ale třeba by jim pomohlo, kdyby s nimi ostatní účastníci dílny na chvíli kousek cesty sdíleli. Můžou se tak i dozvědět, jaké pasti na ně čekají a jak se jim vyhnout.

Nahlížení nabízí:

- představení vybraných divadelních inscenací,
- možnost prezentace rozpracované či nedokončené inscenace formou veřejné zkoušky,
- moderované diskuse o představeních se členy a vedoucími souborů a zkušenými lektory,
- dílny založené na samostatné tvůrčí spolupráci mezi účastníky napříč soubory,
- možnost nahlédnutí „do kuchyně“ ostatních souborů,
- vzájemnou výměnu zkušeností,
- a doufáme, že i inspiraci do další práce.

Nahlížení se zúčastní 6–8 souborů, které budou vybrány přípravným týmem dílny na základě inspirativnosti představené práce, kvality inscenace, technických parametrů, věkového složení souboru (preferujeme 15–20 let), dramaturgických kritérií i termínu doručení přihlášky. Podmínkou je účast souborů po celou dobu akce. Soubory za účast na Nahlížení neplatí žádný poplatek. Pokud to rozpočet akce dovolí, pořadatelé jim uhradí dopravu do Bechyně a zpět.

Soubory, které mají o účast na Nahlížení zájem, domluví se přímo na Mladé scéně s Jakubem Hulákem, nebo vyplní přihlášku a zašlou ji (do konce června) na adresu Jakub Hulák, NIPOS-AR-TAMA, P. O. BOX 12 / Fügnerovo nám. 5, 120 21 Praha 2, nebo e-mailem na adresu hulak@nipos-mk.cz. Následně pak pošlou videozáznam představení na DVD, CD, kazetě miniDV nebo přes internetovou úschovnu (stačí i pracovní záznam či ukázka ze zkoušky zachycující rozpracovanou inscenaci v její stávající podobě) a zároveň text, nejlépe scénář. Vítaná je i další dokumentace (charakteristika souboru a inscenace, program atd.). Příložené materiály na požádání vrátíme.

Dílna je otevřena i jednotlivcům – vedoucím souborů, pedagogům středních škol, studentům a dalším zájemcům. Nabídka pro tyto účastníky bude uveřejněna v září 2018 na stránkách www.drama.cz a www.artama.cz.

Ukázka ze semináře tvůrčího psaní

Příběh podle obrázku z Dixit karet

Dvě, tři, čtyři

„Sed' rovně a neházej sebou!“ Malý vystrašený zajíček se třemi oušky se za stolem narovnal a nervózně si odkašlal. „Ticho!“ řekl pan papoušek se dvěma zobáky a poplácal po rameni paní rybu se čtyřma očima, sedící po jeho levém křídle. Třásla se. „Tak co bude?“

Ni-nic,“ vykřikl zajíček.

„Víš proč jsi tady?“ Zajíček neodpovídal. Papoušek se naklonil blíže k němu. „Tak sakra, víš proč?“ Bouchnutí do stolu, paní ryba přivřela oči a trhla hlavou na stranu, směrem k akváriu. „Nevím, prosím...“ jeho hlas v sobě nesl jen špetku kuráže. „Dobře,“ zašeptal papoušek a zvedl se ze židle. Pomalu procházel kolem stolu a když byl u zajíčka naklonil se k jeho hlavě a pohladil ho po prostředním oušku. „Tak pozorně poslouchej! Slečno?“ otočil se na paní rybu a podal jí dokumenty, dosud položené na stole. Ona je vzala, odkašlala si a začala nervózně, smutným, ochraptělým hlasem číst: „Pan zajíc, narozen 23. dubna 2115, délka 0,76 cm, hmotnost 4,2 kg, stav – rozvedený, potomstvo – 36 mladých, sedí to?“ Smutně se na chudáka podívala. Doufala, že se přeci jen spletli.

„Sedí,“ odpověděl jí zajíček. Sklonil hlavu a z jeho očí se spustily slzy.

„Pokračujte,“ poručil papoušek, který si mezitím zapálil cigaretu.

„Pane zajíci, jste tu protože...“ zlomil se jí hlas.

„Pokračujte!“

„Protože...“

„Dejte to sem!“ Vytrhl jí dokumenty. „Opuštění chráněné zóny, chycen a přiveden opět k práci. Při výkonu vyzpozorována bojovnost a odpor. Pokus o útěk 13. října 2118, zachycen pro šlapání na trávu Jejího Veličenstva.“

Ryba se zvedla a položila před zajíčka sklenici s vodou, ale ještě než se nebožák stihl napít, papoušek mu jí vytrhl a vylil na zem. Podal dokumenty zpátky sekretářce.

„Dál.“

„Dobře,“ pokračovala, „Přiděleno číslo... pane, to ne!“

„Čtěte.“

„C38.“ Zajíc ztuhl.

„To přeci, já jsem, já to nechtěl, chtěl jsem jenom na vzduch, jenom vidět trochu trávy na zemi, to přeci nemůžete, to

přeci-“

„Ticho!!“

„Prosím!“

Sekretářka přešla k papouškovi a zašeptala mu do ucha.

„Ne, Vy tady zůstanete,“ řekl a položil před zajíce vystřelovací nožík. Chudák hledal po místnosti kohokoliv, kdo by mu dokázal pomoci.

„Tak sakra bude to?“

„Ano, jen...“

„Nebo to mám udělat za tebe.“ Chytl zajíčka se třemi oušky pod krkem. Ani nedutal. Jeho oči vyhasínaly, povolil tlapky a odevzdaně zašeptal:

„Radši mě zabijte.“

...

Ozval se křik. Tváře všech na základně se zkrřivily bolestí a úchylnou radostí z toho, že přežili další den. Ten večer, když všechna světla, která pro Novou sílu nikdy nesvítila, zhasla, vyšel zezadu zajíček.

Zkroušený, zlomený.

Zajíček se dvěma ouškama.

Anna Štětková

UTAJENÝ VÝLET, KTERÝ NEBYL

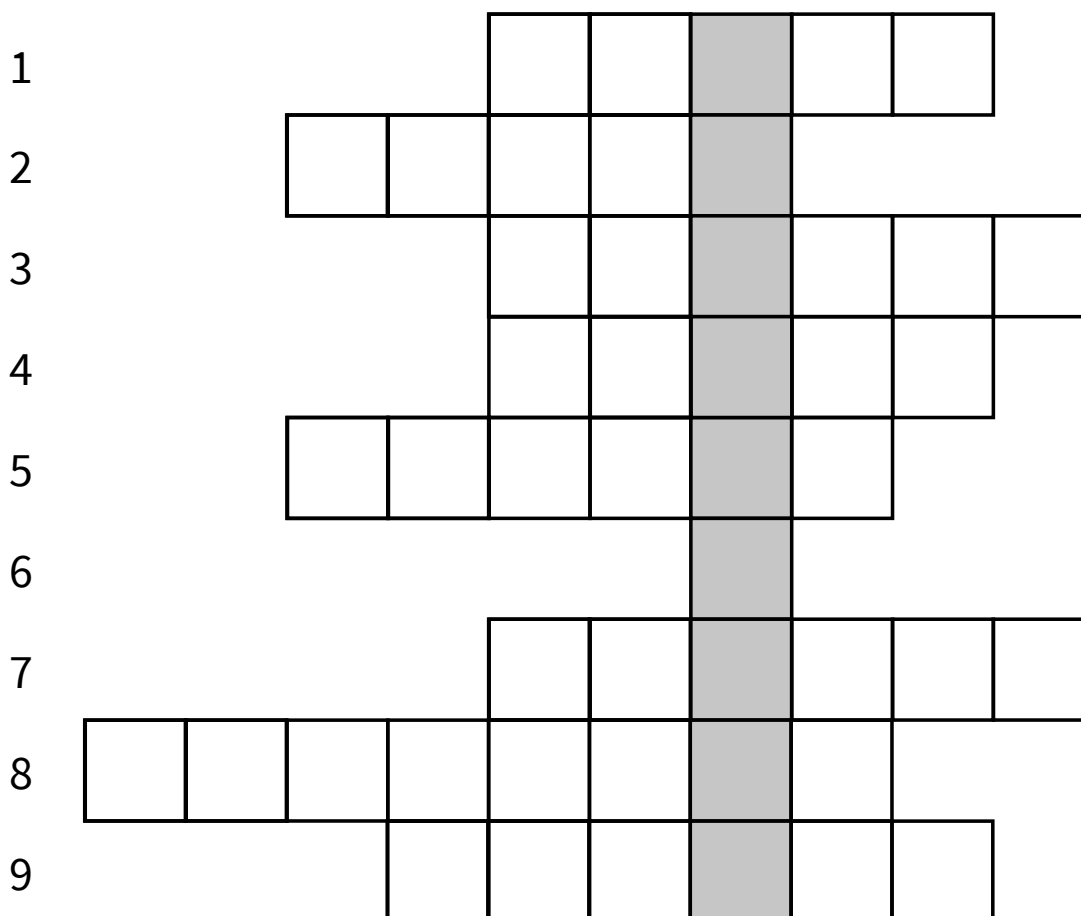
aneb Jak to mohlo vypadat, kdybychom šli na výlet na Andrlův chlum

co nám včera došlo?

(odpověď najdete v tajence)

1. Vítkova koule a latinsko-americký tanec
2. Trojjediná
3. Baristka z Moravy
4. Co vám ve zpravodaji chybí
5. Malý sliz
6. Madá na maý
7. V létě lektor, v zimě děda
8. Vššci hrci potzchebují
9. Ti, kdo nikdy nespí

pokračování rozhovoru ze strany 1

se postupně zlepšuje. Důležité je přemýšlet nad světem a nad možností, které svět skýtá, jako nad inspiracemi. A začít psát. Ze školních slohovek mají seminaristé zkušenost s tím, že učitelé hodnotí negativní stránku textu – co je špatně. Tady se naopak oni i já snažíme v textu hledat, co je dobře, co je na tom člověku zajímavé a v čem přichází s nějakou objevnou myšlenkou.

Letos Mladá scéna nabízí paletu osmi seminářů. Na který z nich by ses přihlásila, kdybys měla tu možnost?

Asi na cirkusový seminář. Nový cirkus mě v současnosti hodně zajímá. V ZUŠce, kde učím, děláme s děckama pohybové-žonglovací představení, a tak by mě zajímalo, co se dá dělat třeba se šálami...

-jita-

Program - sobota 23. 6. 2018

9-12 semináře

13.30 / 14.30 Zoe, Veselé zrcadlo, Gymnázium Ústí nad Orlicí, 35 min., RD-J

13.30 / 14.30 Zákon zachování energie, DREJG, Jiráskovo gymnázium Náchod, 40 min., KD

15.30 diskuse

16.30 Proč? Prostě proto, Mrož v krabici, SZUŠ Trnka, Plzeň, 50 min., MS

17.40 Hra na Zuzanku, Stinné stránky, ZUŠ F. L. Gassmanna, 50 min. RD-J

18.30 večere

19.30 diskuse zahrada MS

20.45 HOST přehlídky Ventolin, KD

ŠOK: Přehlídka se příští rok přesouvá do Brna

Tuto zprávu ve zpravodaji zveřejňujeme navzdory striktnímu zákazu trojediné Lenky. TOTO SE JINDE NEDOČTETE! Důkazy máme všude kolem sebe!!! Všechny inscenace jsou letos o Brně, lektoři jsou z Brna, dokonce jedna z redaktorek je Brňáčka (museli jsme před ní tento článek utajit) a je tak závislá, že musela v pátek odjet na otočku, kam jinde, než do Brna! Náhoda? Nemyslíme si!!! TOTO SE V „NEZÁVISLÝCH“ MÉDIÍCH NEDOČTETE. Spolu s utajeným tématem „vnitřní hlas“ nám vzniká zcela jasná podprahová zpráva: Vnitřní hlas vás volá do Brna. To si ale nenecháme líbit! Zvedněme své pěsti a řekněme ne Mladé na provázku! NE oBRNĚ! Stop KaBrňákům. Don't do Brno, brNO! Odoperujte své Brňavky a zabte své psy Dobrňany! Pojďte do boje, a obrňte se, máme Brnnou povinnost! Teda, vlastně ne.

Kdo páchá Mladou na Malý?

Jitka Hejlová, Eliška Raiterová, Vít Zborník, Oskar Helcel (foto), David Slížek, Jakub Hulák, Lenka Huláková a další.
Neprochází jazikovou korektúrou...